

КЛЮЧОВА ДУМА „ТЪРСЕНЕ”

(Първа награда – Мадлен Свиленова Аспарухова)

Като деца се събирахме в кръг, поставяхме десния крак напред и някой от нас нареждаше: „он-че-бон-че-счупено-пирон-че”. Това броење беше изключително важно, защото от него зависеше кой ще търси и кой ще се крие. А след това един от нас се обръщаше с лице към някое дърво или просто закриваше очи, докато останалите се крият. Така играехме на „Криеница” без да предполагаме, че по-късно в живота щеше да ни се наложи да търсим по-често, отколкото бихме искали.

Ако ме попитате какво е общото между всички хора – не, това няма да бъде нещо във външния вид или признак в характера, общото – това е търсенето. Всеки един от нас търси нещо - търсим идеалната работа, търсим подходящото жилище, търсим любовта на живота си, а много често (и понякога без особен успех) търсим и самите себе си. Нашите търсения съвсем не приключват само с това - търсим хорското одобрение, търсим обич, търсим разбиране, търсим щастие, търсим вдъхновение, търсим ключовете си, а понякога търсим и онова неопределено нещо, което дава смисъл на всичко и за всеки един от нас е различно.

Героят от приказките винаги тръгва по света „да си търси късмета”. Така и ние, малко след като усвоим уменията да откриваме приятелите си на криеница, напускаме родния град, осъзнавайки че всички истински търсения ни предстоят. Изправяме се пред най-голямата отговорност на годините си – да изживеем всеки ден пълноценно, така че бъдещото ни аз да ни е благодарно. Според Буда „Най-голямата заблуда е, че имаме време” и никой не осъзнава това по-добре от младия човек. Младостта ни е ангажимент, тя е договор, който сключваме с времето с обещанието, че ще тръгнем смело по пътищата на търсенето си. Именно с това споразумение (и не без доза ентузиазъм) започва и нашето първо приключение.

Търсим подходяща специалност - нещо, което да ни е интересно, в което влагаме страст, нещо, което можем да правим цял живот и дори след 30 години очите ни да светят, когато говорим за него. Някои от нас откриват това, докато са още малки, други само си мислят, че са го открили, трети стигат до извода, че не съществува, без да знаят, че всъщност търсенето им още не е приключило. Истината е, че понякога правилният избор не е правилният избор за нас, че един избор може да е основателен в

дадени обстоятелства, но след това да направим друг. Може би понякога най-доброто, което можем да направим, е да прекъснем следването си по медицина и да запишем драматургия. Постепенно ние се превръщаме в герои от своя собствена приказка и се изправяме пред първия си важен избор, а именно – кое е по-важно – това, което очаква от нас обществото или това, което ни прави щастливи. Звучи като лесен въпрос, но истината е, че 73% от хората се провалят в отговора – това е процента на българите над 18 години, които биха променили живота си. Едва 4% от тях реално предприемат действия в тази насока... Статистиката е тъжна наука.

Малко по-нататък в пътешествието си се изправяме пред друго търсене – онова възпято от трубадури, увековечено от поети и художници – търсенето на истинската любов. Търсим „нашия човек” – този, който ще ни подкрепи, когато решим да отрежем косата си и да я боядисаме черна, който ще помни и изпълнява обещанията си, някой, който ще намери в нас собственото си търсене. Надяваме се Руми да е прав и наистина това, което търсим – да търси нас. По това време научаваме една тягостна истина за търсенето – че понякога то е резултат от „проба-грешка”. Преминаваме през токсични връзки с хора, които не ни обичат, само за да се научим да обичаме малко повече себе си и да ценим тези, които са истински до нас.

Предприемаме и множество по-малки, но далеч не-маловажни търсения. Търсим, например, подходящия външен вид – този, при който ще познаем вътрешното си аз, когато погледнем в огледалото. Експериментираме с прически, с тренировки и хранителни режими, правим си татуировки, пиърсинги, кичури, заличаваме татуировките... Разбираме, че се иска смелост, за да открием и да заявим себе си – било то с крещящо червено червило, с татуировка или с различен цвят на косата.

Всяко търсене всъщност прилича на парчета пъзел от избори – всяко решение ни приближава към сглобяването на цялостната картина, всяка крачка по пътя (същият път, който е описал Керуак и по който Блага Димитрова е пътувала към себе си) - към бъдещето. И докато маршируваме към поредното препятствие, осъзнаваме още една горчива истина - че колкото и да се стараем, колкото и да търсим, няма да успеем да открием отговорите на всичките си търсения. Защо не спираме ли? Заради онова сладко гласче в сърцата ни, което ни нашепва, че ако се стараем достатъчно и имаме търпение, може би, само може би, един ден ще имаме всичко, което сме търсили.

Но всички тези търсения не биха имали значение, ако не ни водеха крачка по-близо до най-важното откриване – това на самите нас. Веднъж, когато бях втори курс обърках автобуса след работа и се озовах на края на града в 22:00 ч. Малко е да се каже, че бях уплашена, но за щастие много бързо мина маршрутката и ме взе. Жената на шофьора видя, че съм разстроена и започна да ме успокоява. Каза, че знае, че е клише и не помни къде го е чула, но било вярно, че човек преди да се намери, първо трябвало да се изгуби. Години по-късно щях да си спомня тази случка, докато чета Толкин: „Не всеки, който се лута, е изгубен”. А всъщност доза лутане от време на време не вреди на никого – кой знае какво можем да открием.

Несъмнено търсенето във всичките му форми и проявления е това, което ни обединява като хора. Едва завършили едно, започваме друго търсене, понякога търсим по няколко неща едновременно, друг път (досущ като Колумб) намираме нещо, което дори не сме подозирали, че търсим... Но това, което е ценното, това, което остава с нас, са нещата, които сме научили по време на търсенията си, качествата, които сме култивирали в себе си, хората, които сме срещнали и на които сме дали малко обич. Затова е много важно да запомним, че дори понякога да ни е трудно, не трябва да спираме да вървим напред, защото който търси – вярва.